

Par autoceļu finansējumu

Aino Salmiņš
LPS padomnieks

Ko mums sola NAP 2027?

- Finansējumu valsts galvenajiem autoceļiem, reģionālajiem autoceļiem, ielām nacionālajos un reģionālajos centros (602,1 milj. EUR)
- Finansējumu «Rail Baltic» projektam (2,8 milj. EUR)
- Ostu un lidostu infrastruktūras attīstību un darbības uzlabošanu, pielāgojot vides prasībām (64,2 milj. EUR)

Finansējums autoceļiem

- Valsts galveno ceļu rekonstrukcija un modernizācija, ietverot Terehovas mezglu un zaļās mobilitātes infrastruktūru - 449 111 000 EUR
- Reģionālie autoceļi piekļuve TENT- 1 - 55 439 000 EUR
- Rīga TENT pamattīkla pilsētmezgls - 100 000 000 EUR
- Nacionālais TENT mezgls - 50 000 000 EUR
- Multimodālais transporta tīkls - 58 000 000 EUR

Citi izaicinājumi

- NAP 2027 - autoceļiem paredz 0,6 miljardus eiro, taču nav skaidrības par finansējumu no valsts budžeta
- Valsts autoceļu sakārtošanas programma 2014-2023 gadam finansējums ievērojami atpaliek
- Pēc 2021. gada arī ES finansējums ceļiem vēl būs pieejams papildus, ja mācēsīm to sasaistīt un pierādīt ar vides uzlabojumiem TEN-T tīkla koridoros

Valsts reģionālās un vietējās nozīmes autoceļu pārbūve un atjaunošana

- Vietējās mobilitātes nodrošināšana nodarbinātībai un pakalpojumu saņemšanai, uzlabojot infrastruktūru, sniedzot atbalstu inovatīviem mikromobilitātes risinājumiem - 300 000 000 EUR no Valsts budžeta
- Mērķauditorija: pašvaldība
- Veicamās darbības: Valsts programmas izveide ceļu pārbūvei un atjaunošanai sadarbībā ar pašvaldībām un plānošanas reģioniem, nodrošinot novadu centru sasniedzamību. Ņemot vērā, ka valsts autoceļu tīkla attīstība ir saistīta ar administratīvo iedalījumu, tad turpmākās darbības šajā sakarā īstenojamas kontekstā ar administratīvi teritoriālās reformas īstenošanu

Aktivitāte «Investīciju programma autoceļu attīstībai ATR kontekstā»

Kritēriji

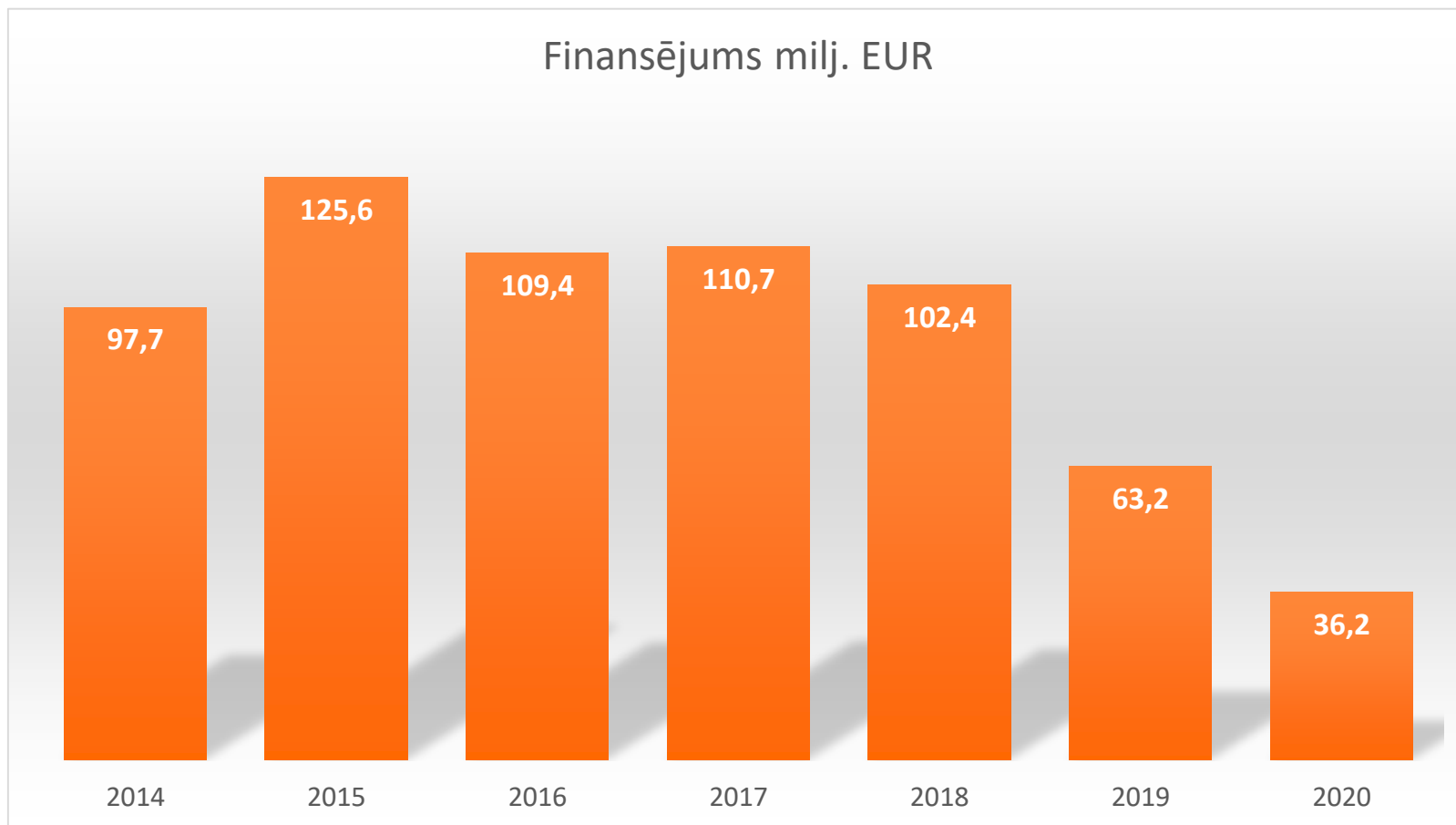
- autoceļu seguma stāvoklis
- autoceļu intensitāte
- Sasniedzamība starp šī brīža administratīviem centriem un iespējamajiem centriem pēc ATR

Finansējums milj. EUR

- 2021. - 74,8
- 2022. - 123,8
- 2023. - 101,4

ES fondu finansējums valsts autoceļiem

Secinājumi par ceļu stāvokli

Galvenie autoceļi

Joprojām 28% galveno ceļu ir sliktā un ļoti sliktā stāvoklī.

Reģionālie ceļi ar melno segumu

Salīdzinot ar 2012. gadu, reģionālo ceļu, kas ir sliktā un ļoti sliktā stāvoklī, īpatsvars ir samazinājies tikai par 7%, 2020. gadā bija **plānots samazinājums par 50%**.

Asfaltēto ceļu īpatsvars reģionālajos ceļos

Salīdzinot ar 2012. gadu, 2018. gadā reģionālo ceļu ar melno segumu īpatsvars ir pieaudzis par 5,2%, **bija plānoti 80%**

Šī gada prioritātes

Prioritāte šogad, tāpat kā pērn, būs ceļi ar lielāko satiksmes intensitāti - valsts galvenie un reģionālie autoceļi. Darbi notiks apmēram tādā pašā apmērā kā pērn, atšķirība būs finansējuma avotos, šogad vairs tikai sešos objektos darbi tiks līdzfinansēti no Eiropas Savienības fondu līdzekļiem.

Lielākie būvdarbi 2020.gadā notiks Vidzemes šosejas "Sēnītes" posmā, Liepājas šosejas posmā pie Saldus, ieskaitot apļveida krustojumu, Daugavpils šosejas posmā gar Skrīveriem, kā arī uz Jelgavas šosejas.

Valsts autoceļu tīklā šogad darbi plānoti 101 objektā, no kuriem 33 objekti ir no 2019.gada. Darbi noritēs uz desmit valsts galveno autoceļu posmiem, kā arī uz 45 reģionālo autoceļu un 20 vietējo autoceļu posmiem. Pagājušajā gadā darbi valsts ceļu tīklā noritēja 99 objektos 800 kilometru garumā.

Kapitālieguldījumus šogad plānots veikt 477 kilometros autoceļu, kas ir tādā pašā apmērā kā 2019.gadā.

Oficiālais viedoklis

Likuma “Par autoceļiem” pārejas noteikumu 24.punkts nosaka, ka Ministru kabinets līdz 2018.gada 1.jūlijam **apstiprina plānu** par pakāpenisku finansējuma palielināšanu Valsts budžeta programmai “Valsts autoceļu fonds” no valsts budžeta dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem, līdz tiek sasniegts likuma “Par autoceļiem” 12.panta ceturtajā daļā noteiktais apmērs.

Pašreizējais pamatojums:

2019. - 2021. gadam prognozētajiem valsts budžeta ieņēmumiem pretī jau ir ieplānoti valsts budžeta izdevumi, tādējādi, lai finansējumu atbilstoši likuma “Par autoceļiem” 12. panta ceturtajai daļai nepieciešamā apjomā ieskaitītu valsts budžeta programmā “Valsts autoceļu fonds”, būs jāsamazina izdevumi citām nozarēm iepriekš minētajā apjomā, ko fiskālā telpa nespēs nosegt.

Iespējamās alternatīvas

- Akcīzes nodokļa tālāka paaugstināšana
- Valsts vietējo autoceļu pakāpeniska nodošana pašvaldībām
- Kas tad īsti ir pamatprioritāte?
- NAP, TAP, ATR ?

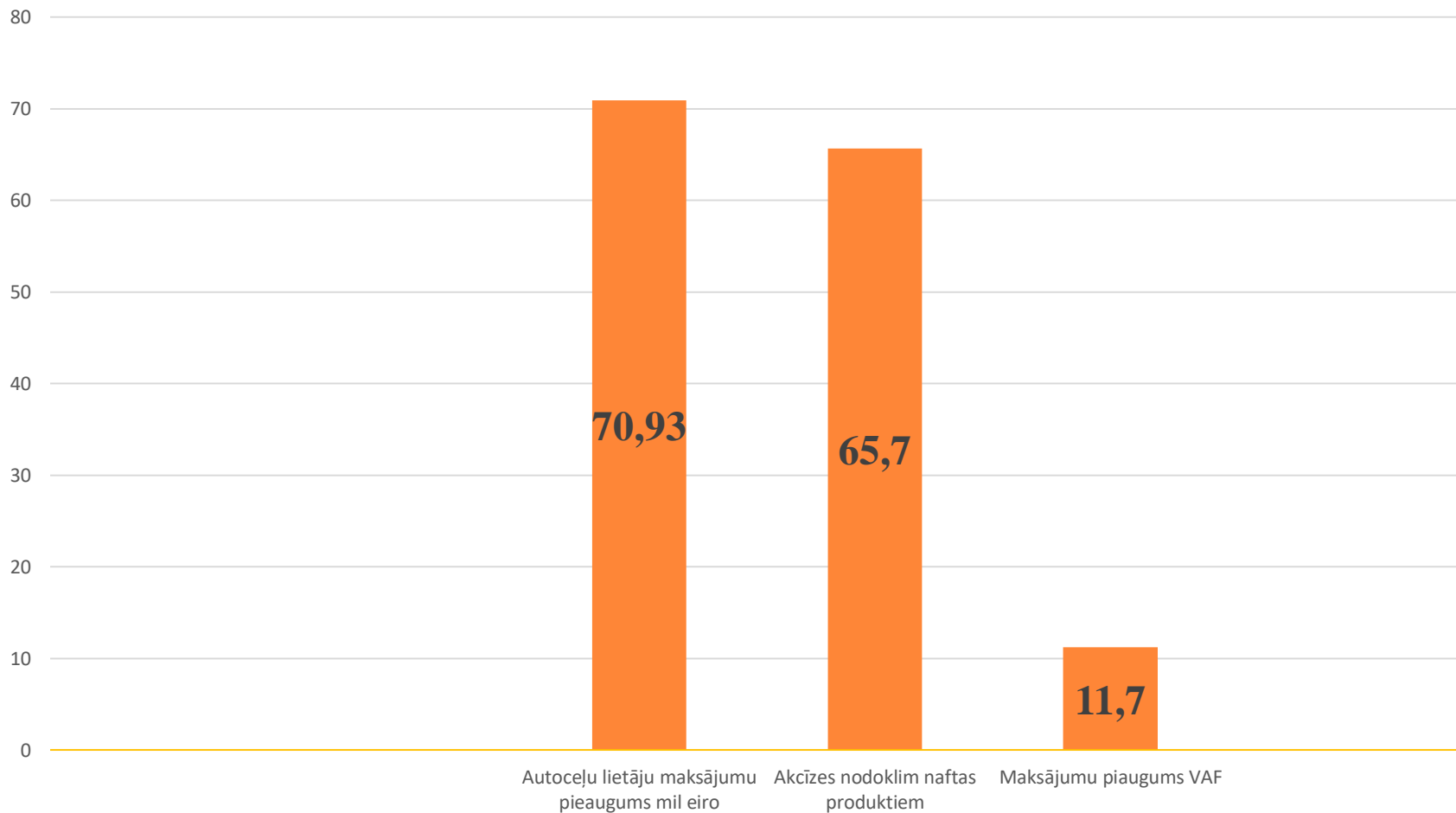

Šoferīšiem maksājumus paceļam, ceļiem samaksāt aizmirstam

Nodokļu un nodevu veidi	2018. fakts	2019. prognoze*	2020. prognoze*	2021. prognoze*	2022. prognoze*
Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodoklis (milj. euro)	94,3	97,46	101,59	104,317	108,56
Autoceļu lietošanas nodeva (milj. euro)	26.9	32.6	33.4	35.1	35.1
Akcīzes nodoklis par naftas produktiem (milj. euro)	539.6	566,300	632,600	654,0	671,4
Dabas resursu nodoklis par pirmo reizi Latvijas Republikā reģistrētajiem transportlīdzekļiem (valsts budžetā) (milj. eur)**	3.0	3.4	3.7	3.9	4.1
Kopā ceļu lietotāju samaksātie nodokļi un nodevas (milj. euro)	663.8	699,76	770,69	797,32	819,6

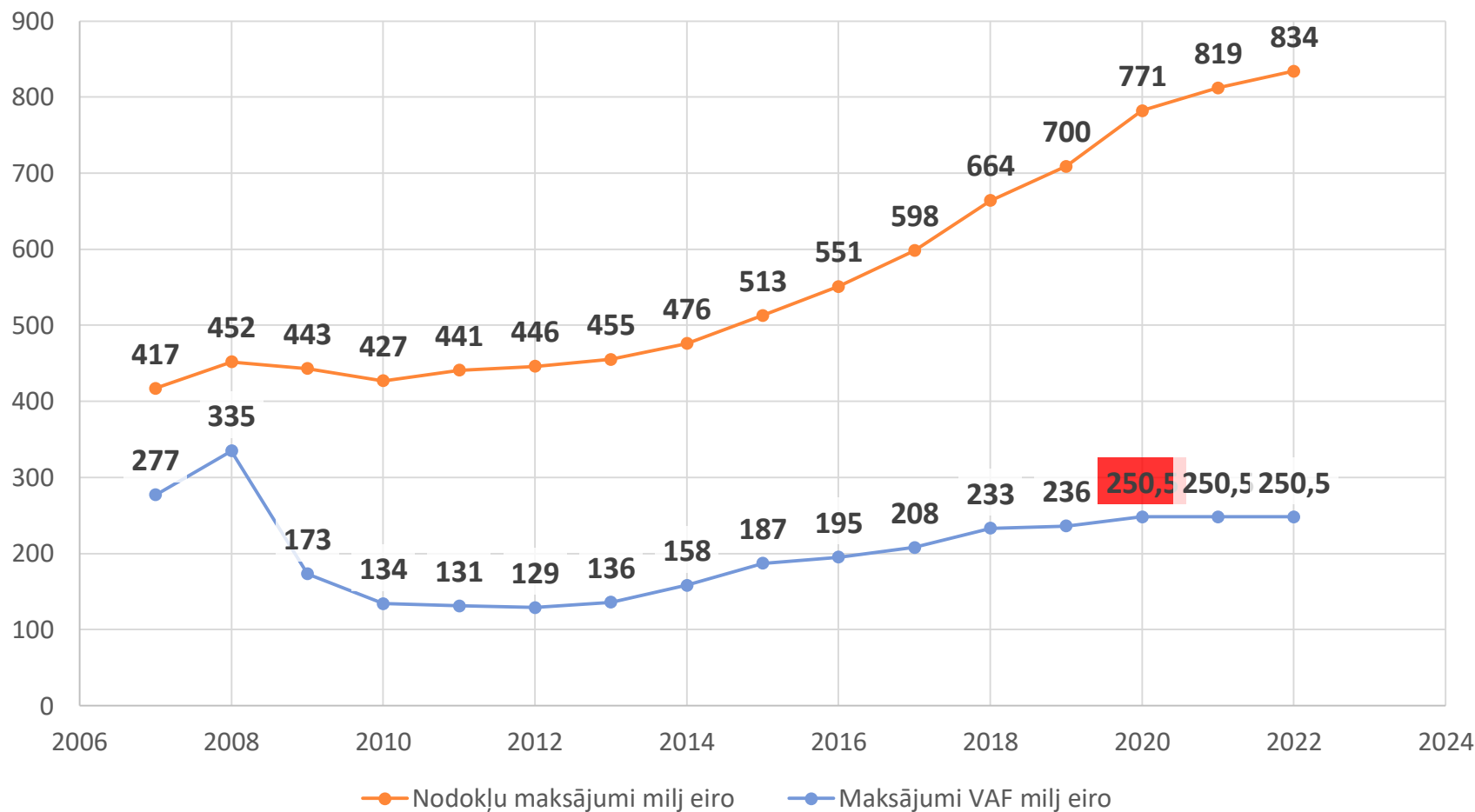

Akcīzes nodoklis un autoceļu finansējuma pieaugums piedāvājums

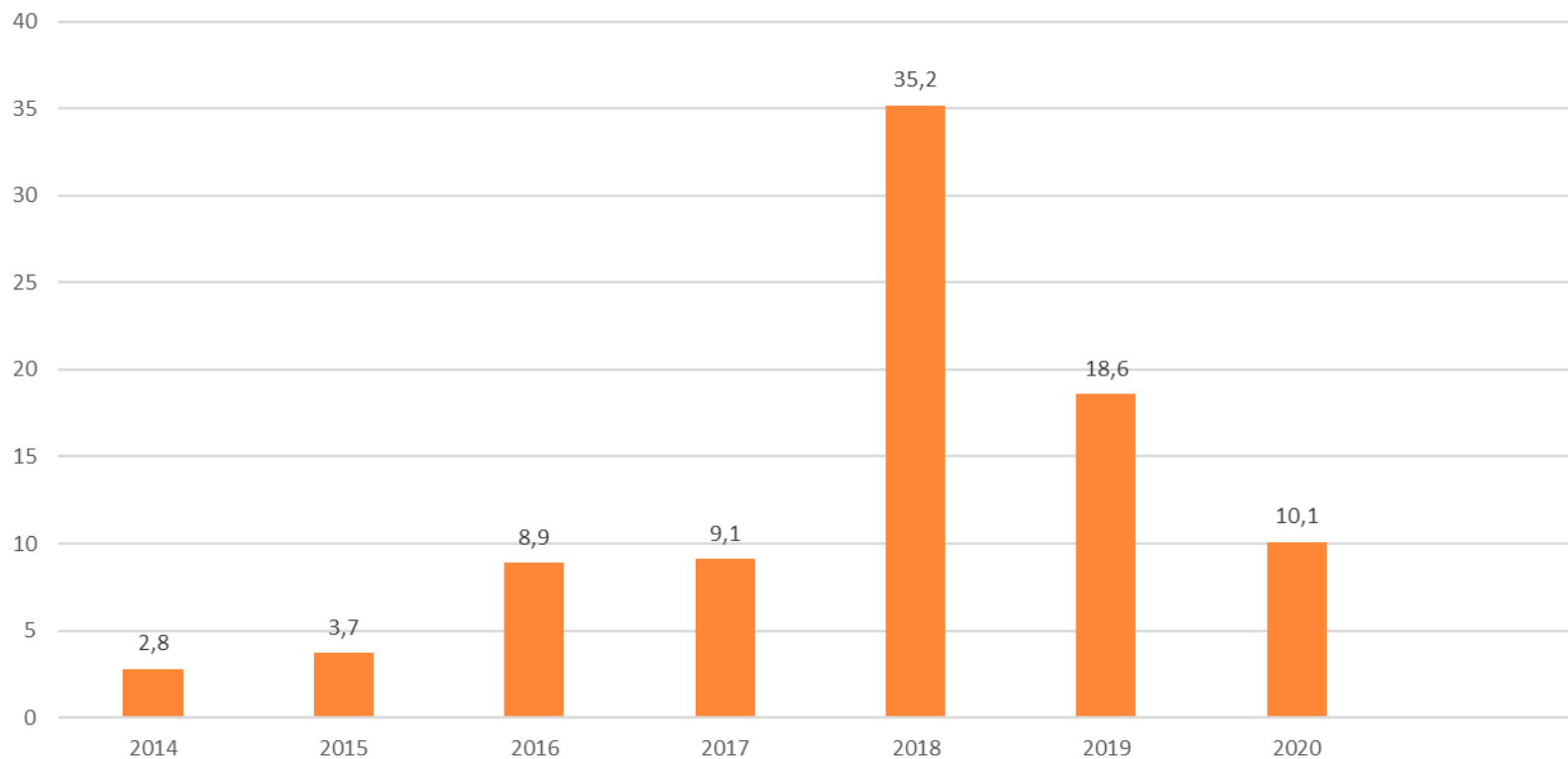
Ceļu lietotāju maksājumi un VAF

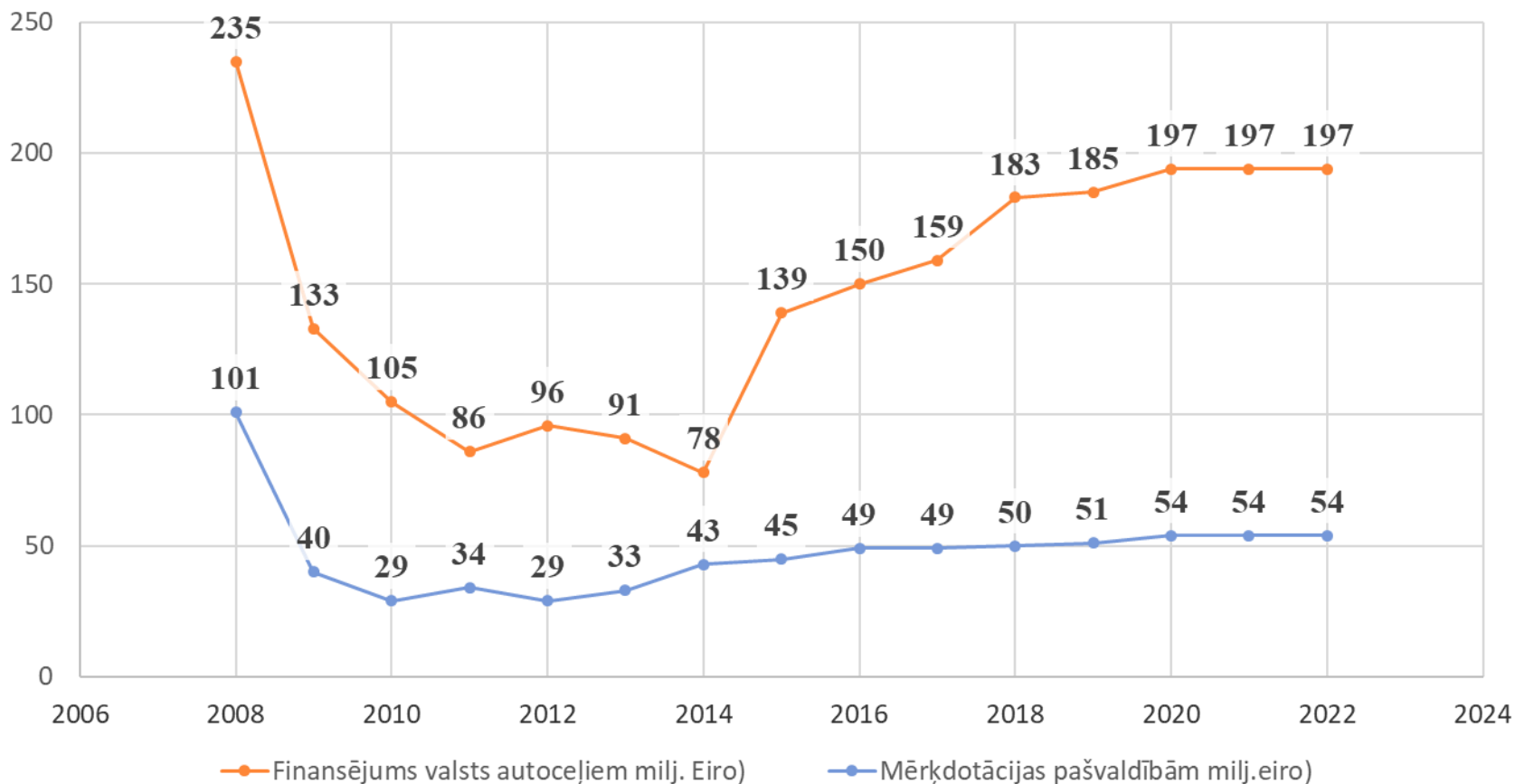
Finansējums valsts vietējiem autoceļiem

finansējums milj eiro

Valsts un pašvaldību finansējums

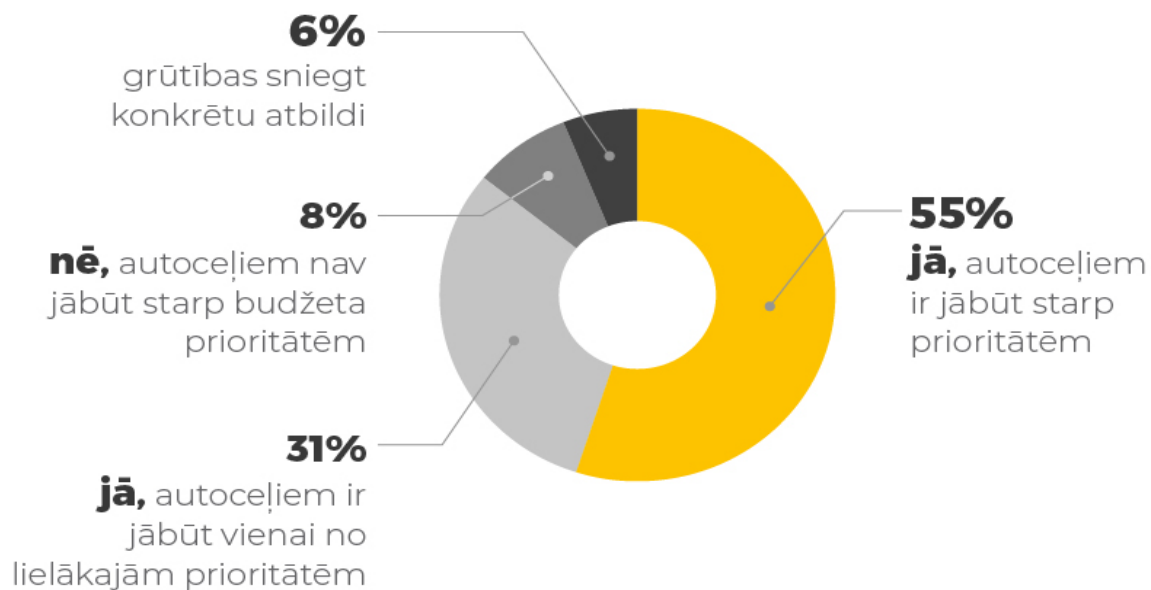

Ko domā tauta?

Vai autoceļiem ir jābūt starp valsts budžeta prioritātēm?

AVOTS: SKDS, 2019. gada oktobris

Ko sagaidām no sarunām ar satiksmes ministriju?

- Par vidējā termiņa budžeta ietvars 2021., 2022. un 2023. gadam
- Par NAP ietvertajām aktivitātēm autoceļu nozarē, aktualizējot Valsts autoceļu sakārtošanas programmu 2014.–2023. gadam
- Par finansējumu valsts vietējiem un pašvaldību ceļiem
- Par valsts vietējo autoceļu apsaimniekošanas politiku
- Par pašvaldību mērķdotācijām autoceļu un ielu uzturēšanā
- Par programmas izveidi ceļu pārbūvei un atjaunošanai sadarbībā ar pašvaldībām un plānošanas reģioniem, nodrošinot novadu centru sasniedzamību atbilstoši NAP Rīcības virzienam «Līdzsvarota reģionālā attīstība»
- LPS un Valdības 2019. gada protokols – Satiksmes ministrijai līdz 2019. gada decembrim izstrādāt informatīvo ziņojumu par esošo ceļa tīkla izvērtējumu